

Cluster กลุ่มผู้สูงอายุ

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
กรมอนามัย

รอบ 12 เดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

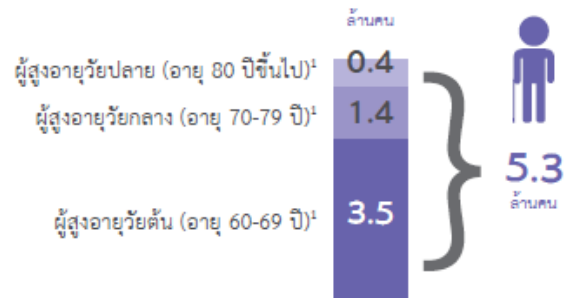
สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย

ประชากรไทย

อัตราส่วนเพศของประชากรทั้งหมด : ผู้ชาย 93 คน ต่อผู้หญิง 100 คน

ผู้สูงอายุ

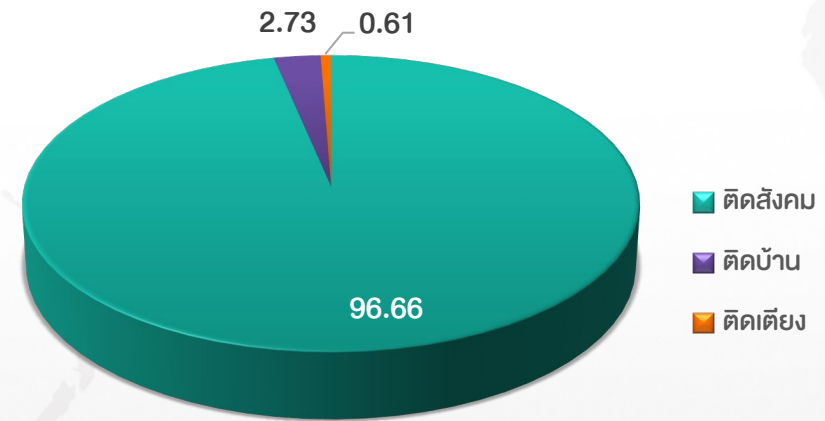
จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)¹ 12.5 ล้านคน

อัตราส่วนเพศของผู้สูงอายุ

- ผู้ชาย 74 คน ต่อผู้หญิง 100 คน
- ผู้สูงอายุวัยต้น ผู้ชาย 83 คน ต่อผู้หญิง 100 คน
- ผู้สูงอายุวัยกลาง ผู้ชาย 67 คน ต่อผู้หญิง 100 คน
- ผู้สูงอายุวัยปลาย ผู้ชาย 40 คน ต่อผู้หญิง 100 คน

สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2564 (มส.๗๕.)

การประเมินความสามารถ ในการประกอบกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ (ADL)

ที่มา : HDC ณ วันที่ 30 ก.ค. 2565

ปัจจัยด้านสุขภาพที่พบในผู้สูงอายุ

เกิดจาก

- การใช้วิถีชีวิตเดิมตั้งแต่วัยทำงาน กรรมพันธุ์ และสภาพแวดล้อมที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญ
- ปัจจัยด้านสังคม
- ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- สภาพสิ่งแวดล้อม

โรคเรื้อรังในกลุ่ม NCDs

ผลการดำเนินงานตัวชี้วัดสำคัญ

ตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว
(Long Term Care) ในชุมชนผ่านเกณฑ์

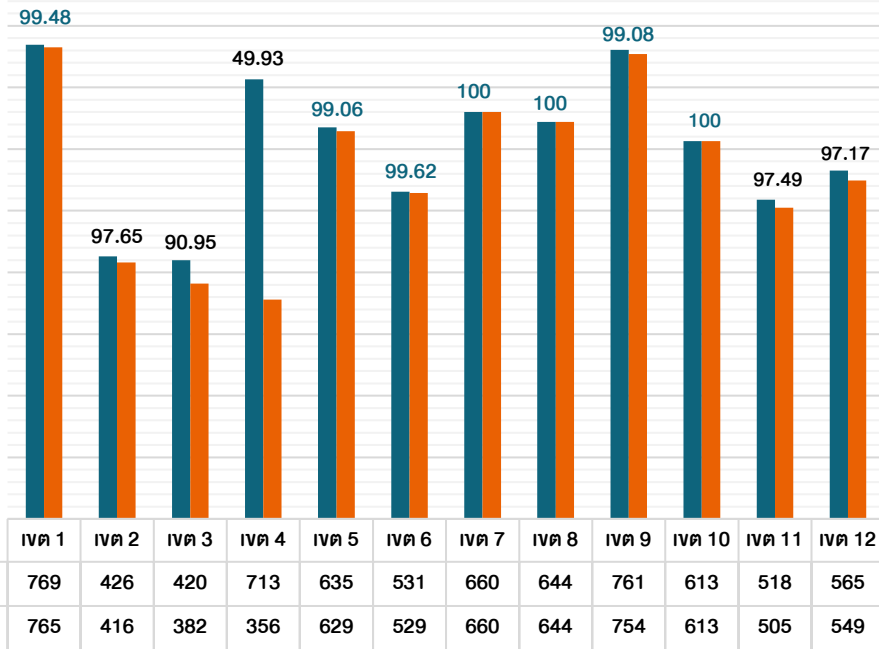
เป้าหมายไตรมาส 4 ร้อยละ 98

ภาพรวมประเทศ

ตำบลทั้งหมด
7,255 ตำบล

ผ่านเกณฑ์
6,802 ตำบล

คิดเป็นร้อยละ
93.76

ที่มา : โปรแกรม Long Term Care (3C) วันที่ 30 กรกฎาคม 2565

ผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม
Care Plan

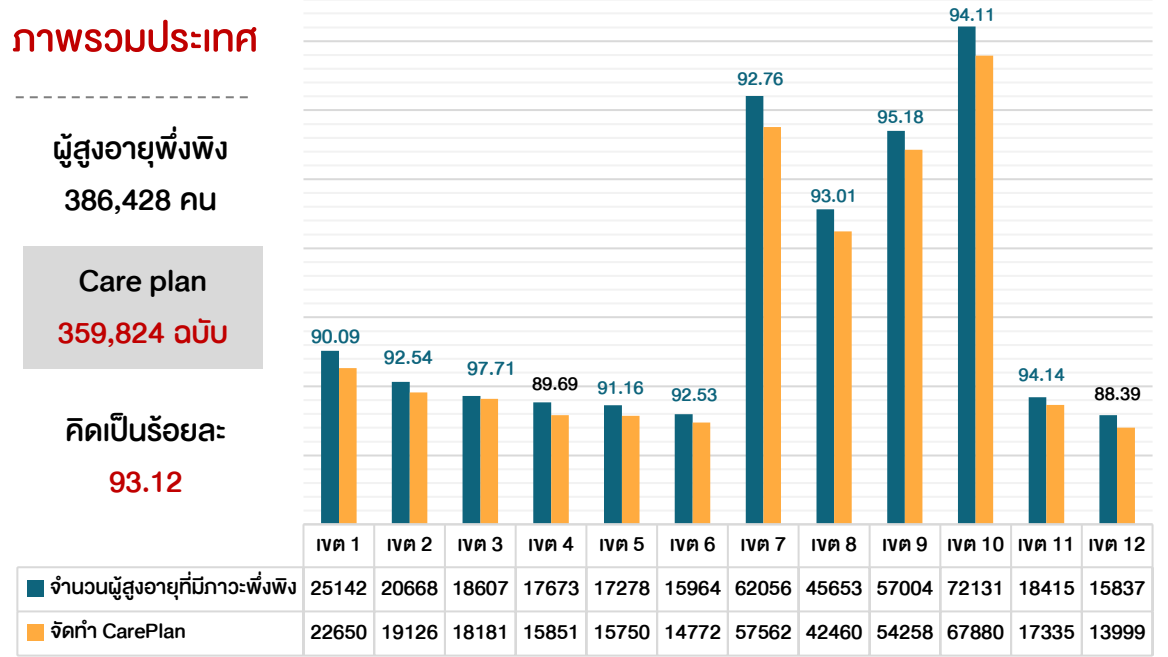
เป้าหมายไตรมาส 4 ร้อยละ 90

ภาพรวมประเทศ

ผู้สูงอายุพึ่งพิง
386,428 คน

Care plan
359,824 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ
93.12

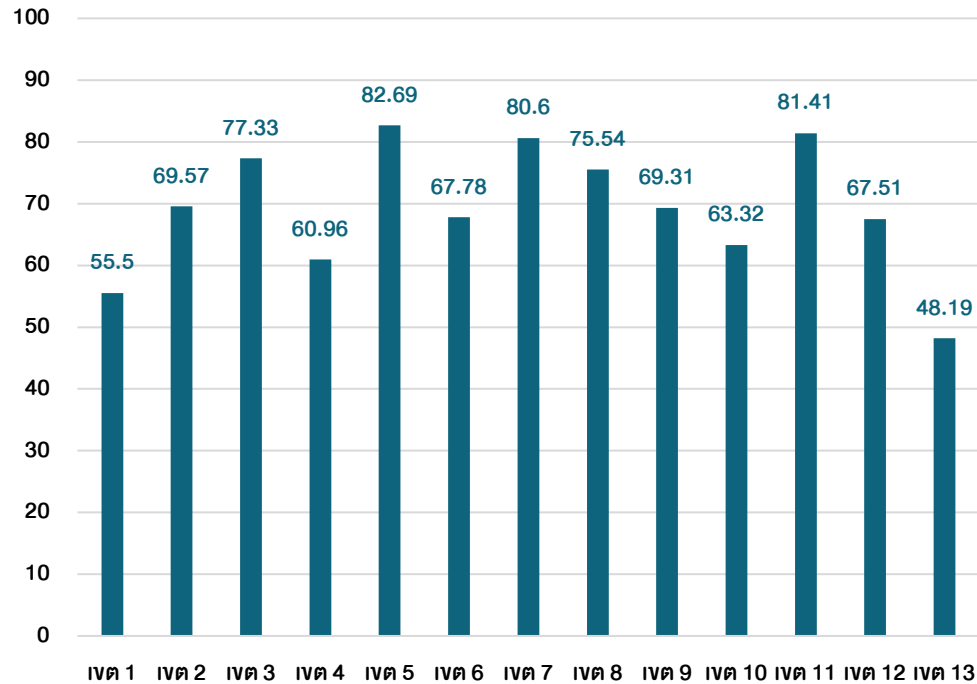
ที่มา : โปรแกรม Long Term Care (3C) วันที่ 30 กรกฎาคม 2565

ผลการดำเนินงานตัวชี้วัดสำคัญ (ต่อ)

ประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

เป้าหมายไตรมาส 4 ร้อยละ 50

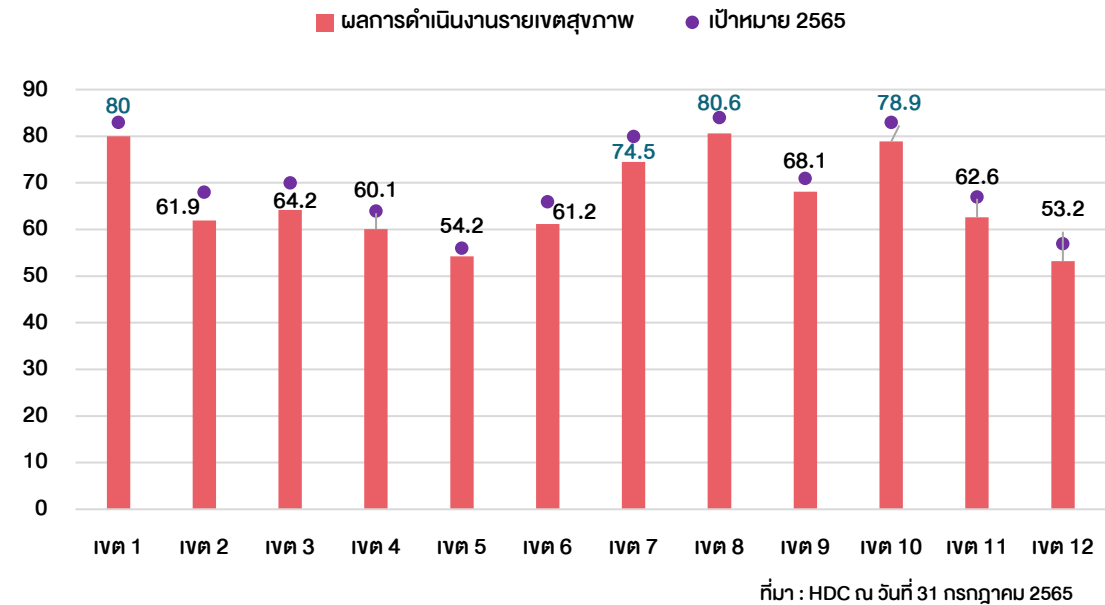

ที่มา : Blue Book Application ณ วันที่ 27 กรกฎาคม 2565

ผู้สูงอายุมีพื้นที่ใช้งานอย่างน้อย 20 ชี หรือ 4 คู่สบพื้นที่หลัง

เป้าหมายไตรมาส 4 ร้อยละ 73

ที่มา : HDC ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2565

ภาพรวมประเทศ

ผู้สูงอายุประเมิน
1,535,656 คน

มีพฤติกรรมที่
พึงประสงค์
1,124,211 คน

คิดเป็นร้อยละ
73.21

ภาพรวมประเทศ

ร้อยละ
69.6

ความครอบคลุมการตรวจช่องปากผู้สูงอายุ
2,058,479 คน

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม 65)

การประเมินคัดกรอง

ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL จำนวน 7,327,968 คน (ร้อยละ 76.68) (HDC วันที่ 30 ก.ค. 2565)

- ติดสังคม ร้อยละ 96.66
- ติดบ้าน ร้อยละ 2.73
- ติดเตียง ร้อยละ 0.61

สุขภาพช่องปาก

- พัฒนาเชิงบูรณาการ Digital Dentistry: ระบบฐานข้อมูลด้านดิจิทัลและชุดมาตรฐานข้อมูล (Standard data set) ทางทันตกรรม ด้านงานส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- แดงข่าวโครงการฟันเทียม รากฟันเทียมเฉลิมพระเกียรติฯ
- จัดทำกรอบประเมินผลแผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ประเทศไทย พ.ศ. 2558 - 2565
- ขยาย/เผยแพร่ผลการประกวดคลิปผู้สูงอายุฟันดี และสื่อสารออนไลน์เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ

โดยตนเอง

2,432,500 คน

เข้าถึง

โดยบุคลากร

667,371 คน

บริการสร้างเสริม

สื่อความรู้/กิจกรรมดูแลสุขภาพช่องปาก

เมือง/ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

- ลงพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพในเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ
- พัฒนาเกณฑ์เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อเตรียมดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
- ศูนย์อนามัยขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่

01

02

06

03

05

04

Blue Book Application

- ฐานข้อมูลคัดกรองสุขภาพของผู้สูงอายุและส่งเสริม HL จำนวน 4,281,179 คน ได้รับการคัดกรองสุขภาพ จำนวน 627,818 คน คิดเป็นร้อยละ 14.66 (ข้อมูล 30 ก.ค. 2565)
- ออกแบบการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล LTC 3C เพื่อถ่ายโอนสู่ Blue Book App.
- ลงพื้นที่ 4 ภาค เพื่อติดตามและประเมินการใช้

Wellness Plan

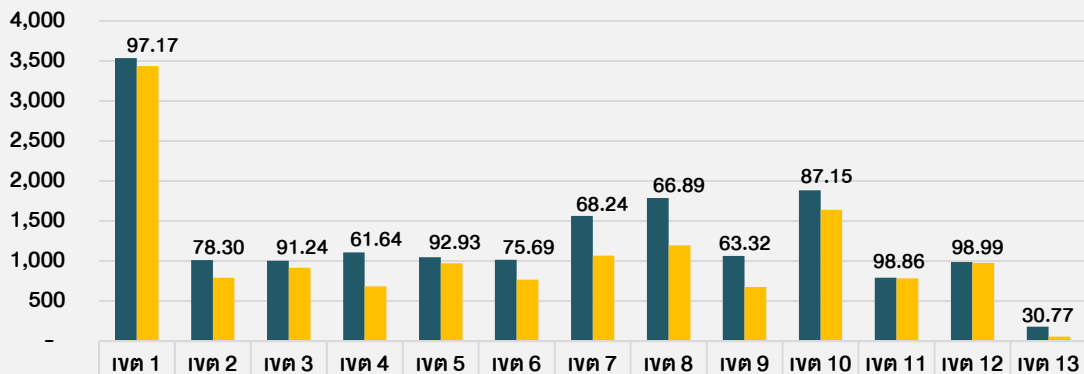
- พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล Wellness plan
- ผู้สูงอายุมีแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) จำนวน 72,816 คน (วันที่ 30 มิ.ย. 65)
- ขับเคลื่อนการดำเนินงาน Wellness Plan ร่วมกับภาคีเครือข่าย
- ส่งเสริมสุขภาพผ่านกิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุ/ การรวมกลุ่มเชิงสังคม

Long Term Care /Intermediate Care

- พัฒนาโปรแกรม LTC (3C) ต่อเนื่อง และเพิ่มการเก็บข้อมูลการสนับสนุนผ้าอ้อมผู้ใหญ่
- จัดทำแนวทางการขับเคลื่อน IMC และกำหนดบทบาท CM CG
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการดูแลผู้สูงอายุในเรือนจำ
- กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (ต่อ)

ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม 65)

■ ค่าเป้าหมาย	3,535	1,014	1,005	1,108	1,047	1,016	1,565	1,788	1,066	1,884	792	987	182
■ วัดส่งเสริมสุขภาพ	3,435	794	917	683	973	769	1,068	1,196	675	1,642	783	977	56

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย ข้อมูล วันที่ 31 ก.ค. 2565

วัดส่งเสริมสุขภาพ

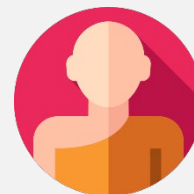
- วัดส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 13,968 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.89 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ก.ค. 2565) (วัดทั้งหมดทั่วประเทศ 42,473 วัด)
- จับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติฯ

พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

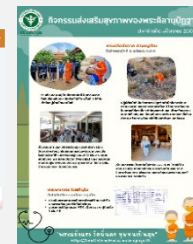
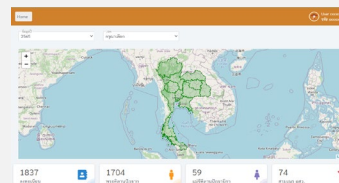
พระสงฆ์ 18,496 รูป มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ 4,713 รูป คิดเป็นร้อยละ 25.48 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ก.ค. 2565)

พระคิลาณุปิฎฐาก

- พระคิลาณุปิฎฐากจำนวน 9,588 รูป onsite 9,239 รูป online 349 รูป (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ก.ค. 2565)
- พัฒนาแนวทางการพัฒนาศึกษาพัฒนาพระคิลาณุปิฎฐาก (พระอสง.) หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 15 ชั่วโมง
- สนับสนุนการอบรมพระคิลาณุปิฎฐาก ผ่านระบบออนไลน์ - MOOC Anamai

ระบบข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลาณุปิฎฐาก

จับเคลื่อนการใช้งานระบบข้อมูลฯ ในพื้นที่
(<https://healthtemple.anamai.moph.go.th>)

CFS ศาสนสถาน

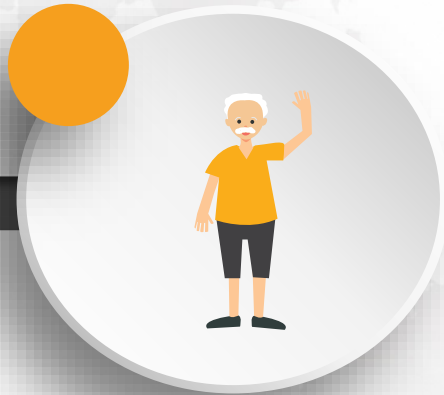

- จัดทำมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ตามเทศกาลและวันสำคัญทางศาสนา
- ศาสนสถาน จำนวนการประเมินทั้งหมด 8,523 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 8,284 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.20 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ก.ค. 2565)
 - เป้าหมายวัดอารามหลวง จำนวน 159 แห่ง ผล 200 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 198 แห่ง
 - เป้าหมายวัดท้องถิ่น จำนวน 93 แห่ง ผล 53 แห่ง (ร้อยละ 56.99) ผ่านเกณฑ์ 52 แห่ง

Key Activity สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

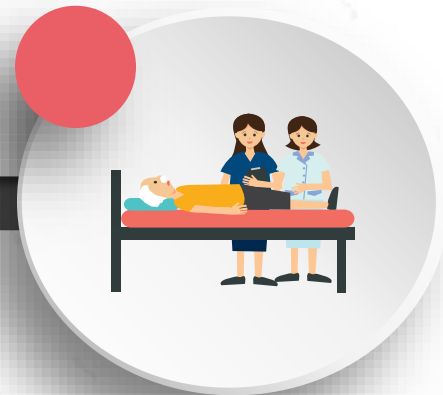

Blue Book Application เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุ

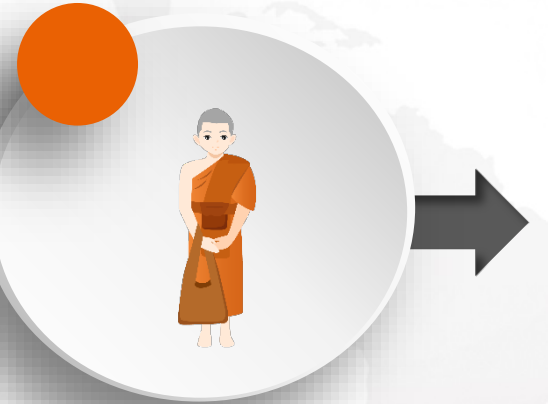
ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้สูงอายุที่มีสภาวะที่ด้อย

- ลงนามและขับเคลื่อน MOU 7 กระทรวง
- ส่งเสริมให้มีการประเมินคัดกรองสุขภาพและเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (นโยบายของวิทยาลัย)
- ขับเคลื่อน Wellness Plan ในระดับพื้นที่
- ขับเคลื่อนและสนับสนุนการรวมกลุ่มเชิงสังคม/ชมรมผู้สูงอายุคุณภาพด้านสุขภาพ
- ขับเคลื่อน Age-Friendly Cites/Communities
- ส่งเสริมแนวทางการจัดบริการดูแลและป้องกันสุขภาพช่องปากในหน่วยบริการ

ส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในชุมชน (IMC & LTC)

- ขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการผู้รับบริการผู้สูงอายุ (BR3)
- อบรมฟื้นฟู CM, CG และอบรมรายใหม่ทดแทน
- พัฒนาศักยภาพ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน Intermediate Care In Community
- พัฒนาการใช้งานโปรแกรม Long Term Care (3C) อย่างต่อเนื่อง
- ขับเคลื่อนการใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านของผู้รับบริการ พ.ศ.2564

ขับเคลื่อนการดำเนินงาน พระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ

- ขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพ
- ขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์
- การอบรมพระคณาภิเษกในรูปแบบ onsite และ online
- การใช้งานระบบข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคณาภิเษก

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

ปัจจัย ความสำเร็จ

- นโยบาย**
 - เป็นนโยบายสำคัญในการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุทุกระดับ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- ยุทธศาสตร์**
 - มีกลไกการขับเคลื่อนด้านยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมืออย่างดี
- บูรณาการ**
 - มีการดำเนินงานแบบบูรณาการในทุกระดับ
- เทคโนโลยี**
 - พัฒนาระบบการรายงานข้อมูลผ่านดิจิทัล Platform

GAP

- การส่งเสริมสุขภาพแบบ Life Course Approach ที่เป็น**รูปธรรมชัดเจน**
- การ**ชะลอความเสื่อม**ทางด้านสุขภาพของกลุ่มวัยก่อนสูงอายุและกลุ่มผู้สูงอายุ
- การจัดการเพื่อ**ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ**ด้านสุขภาพ ใน**กลุ่มเปราะบาง**
- การ**บริการสุขภาพ**แก่ผู้สูงอายุ โดยเน้น**การเตรียมความพร้อม**เพื่อวัยสูงอายุ

LAG

- การส่งเสริมสุขภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงของผู้สูงอายุ**กลุ่มติดสังคม**ที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในการใช้ชีวิตประจำวัน
- การบริหารผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่อยู่ในเขตชุมชน**เมือง/พื้นที่กม./ชายขอบ**
- การสร้างความตระหนักในเรื่อง**ความรอบรู้ด้านสุขภาพ**ให้แก่ผู้สูงอายุ
- การเข้าถึงบริการสุขภาพที่เหมาะสมอย่างทั่วถึง มี**คุณภาพและมาตรฐาน**
- การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแบบ**ไร้รอยต่อ**
- ระบบ**ฐานข้อมูลผู้สูงอายุ/Digital Health Book**

การจัดทำแผนปฏิบัติการกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

กลุ่มผู้สูงอายุ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

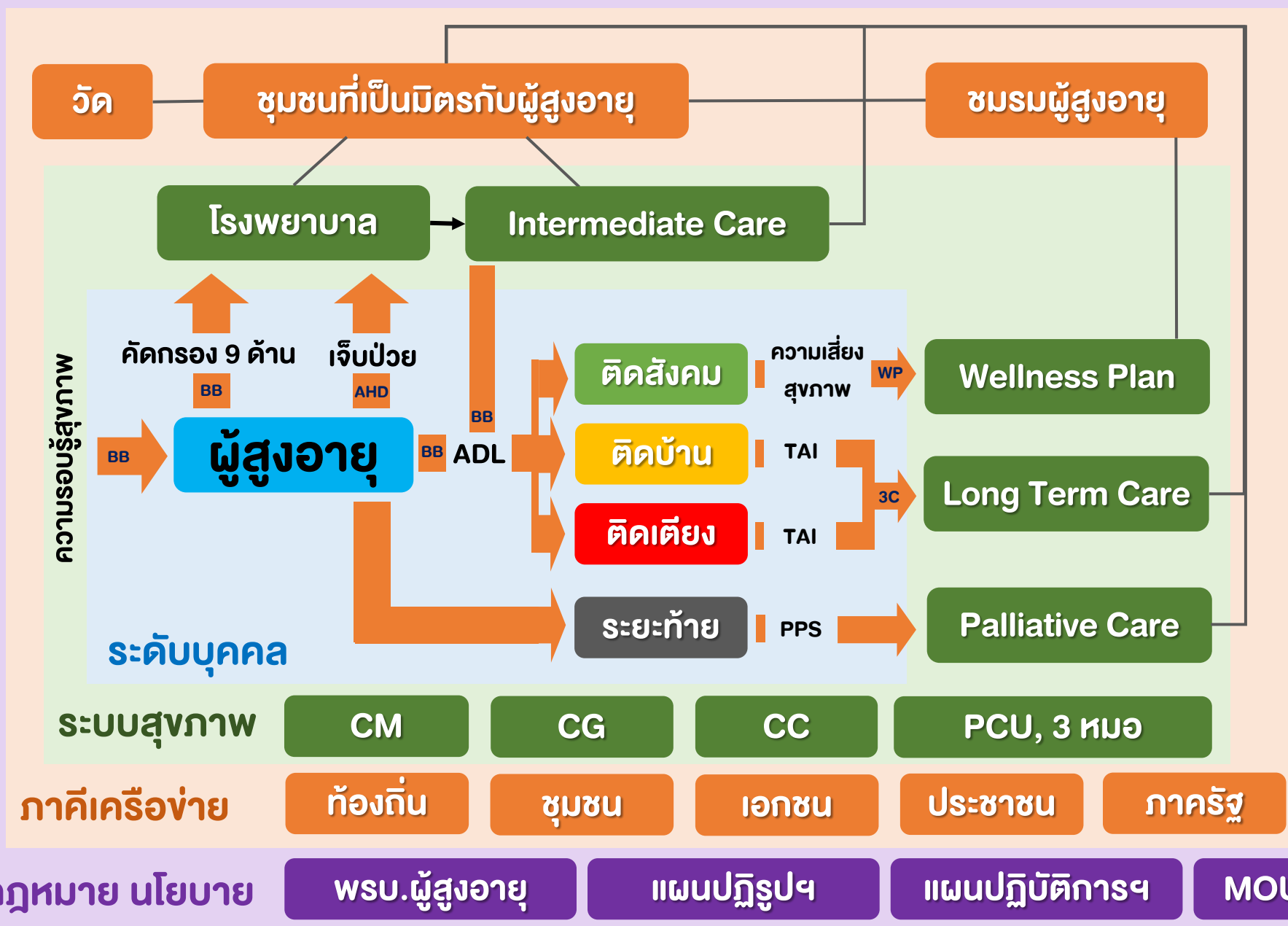
การดูแลสุขภาพ ผู้สูงอายุ แบบบูรณาการ

วิสัยทัศน์

ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม

เป้าประสงค์

ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเอง
ดำรงชีวิตประจำวันได้
มีคุณภาพชีวิตที่ดี
และเป็นพลังทางสังคม

แผนงาน / โครงการ Cluster ผู้สูงอายุ ปี 2566

แผนงานบูรณาการฯ

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตาม
แนวทางชะลอชรา ชีวยืนยาว ปี 2566

แผนงานบูรณาการฯ

โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพ
ดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาว
แบบบูรณาการ (Long Term Care)
แบบ New Normal

แผนงานบูรณาการฯ

โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพ
ช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2566

แผนงานยุทธศาสตร์ฯ

โครงการพินเทียม รากพินเทียมเฉลิม
พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
72 พรรษา 28 กรกฎาคม 2567

แผนงานบูรณาการฯ

โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ
ปี 2566

ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเอง ดำรงชีวิตประจำวันได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นพลังทางสังคม

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	❶ ร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) ❷ ร้อยละ 95 ของผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan ❸ ร้อยละ 63 ของผู้สูงอายุมีพื้นที่ใช้งานอย่างน้อย 20 ชี		
กลุ่มเป้าหมาย	(1) ผู้สูงอายุ (ผู้ที่มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป) และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (2) บุคลากรสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย (3) พระสงฆ์และสามเณรทั่วประเทศ		
กลยุทธ์	1. ขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมผู้สูงอายุ (Active ageing)	2. ยกระดับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน	3. ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพพระสงฆ์
มาตรการ	1.1 สนับสนุนการประเมินคัดกรอง/การเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุแบบบูรณาการ ผ่าน Digital Health Platform (I) 1.2 สนับสนุนการสื่อสาร/การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และการดูแลสุขภาพตนเอง ของประชาชน ครอบครัว ชุมชน (A) 1.3 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลตามแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) (I) 1.4 สนับสนุนการรวมกลุ่มเชิงสังคม/กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพด้านสุขภาพ (R) 1.5 สนับสนุนการดำเนินงาน Age - Friendly Communities ร่วมกับภาคีเครือข่ายท้องถิ่น (P) 1.6 สนับสนุนการจัดบริการส่งเสริมและป้องกันทางทันตกรรมแบบผสมผสานตามความจำเป็น (I)	2.1 พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิง Long Term Care และ Palliative Care ในชุมชน (I) 2.2 ขับเคลื่อนการออกข้อบัญญัติและการใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการให้บริการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้าน ของผู้รับบริการ พ.ศ. 2564 (A) 2.3 ยกระดับมาตรฐานหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของ CM CG และผู้ดูแลผู้สูงอายุในเรือนจำ (R) 2.4 บูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน (P)	3.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาสุขภาพพระสงฆ์ภายใต้ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ สู่พื้นที่ (P) 3.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล ศาสนสถาน และสุขภาพพระสงฆ์ (I) 3.3 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และ ความรอบรู้ด้านสุขภาพของพระสงฆ์ สามเณร (B)
โครงการสำคัญ	(1) โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางชะลอชรา ชีววัยยืนยาว ปี 2566 (2) โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ (Long Term Care) แบบ New Normal (3) โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2566 (4) โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ: ปี 2566 (5) โครงการฟื้นฟู รากฟันเทียมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ		
ไตรมาส 1 (3 เดือน)	ไตรมาส 2 (6 เดือน)	ไตรมาส 3 (9 เดือน)	ไตรมาส 4 (12 เดือน)
1. ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน/แนวทางการดำเนินงาน 2. พื้นที่ที่มีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 3. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรองสุขภาพเบื้องต้น 4. อบรม ฟื้นฟู พัฒนาศักยภาพบุคลากร ภาคีเครือข่าย 5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสุขภาพผู้สูงอายุ/พระสงฆ์ 6. พัฒนาคู่มือ/แนวทางการดำเนินงาน 7. สื่อสารรณรงค์ การจัดการทัศนสุขภาพและการจัดการพื้นที่ รากฟันเทียมในระดับพื้นที่	1. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL อย่างน้อย 7,000,000 คน 2. ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) 3. มีการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ต้นแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ 4. อบรม ฟื้นฟู พัฒนาศักยภาพบุคลากร ภาคีเครือข่าย 5. ร้อยละ 90 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan 6. ร้อยละ 10 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง มีการออกข้อบัญญัติและขับเคลื่อนการใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ 7. ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการทันตสุขภาพตามจำเป็น จำนวน 400,000 คน 8. ผู้สูงอายุที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 9. ผู้สูงอายุได้รับการใส่ฟันทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก จำนวน 10,800 คน 10. ผู้สูงอายุได้รับการฝังรากฟันเทียมเพื่อรองรับฟันเทียมทั้งปากตามความจำเป็น จำนวน 1,080 คน 11. มีการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 30 12. ดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาศักยภาพพระคิลาณีบุรุษฯ	1. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL อย่างน้อย 7,500,000 คน 2. ร้อยละ 40 ของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) 3. มีการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ต้นแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ 4. ร้อยละ 92 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan 5. ร้อยละ 15 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง มีการออกข้อบัญญัติและขับเคลื่อนการใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ 6. ผู้สูงอายุได้รับการใส่ฟันทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก จำนวน 21,600 คน 7. ผู้สูงอายุได้รับการฝังรากฟันเทียมเพื่อรองรับฟันเทียมทั้งปากตามความจำเป็น จำนวน 2,160 คน 8. มีการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 35 9. ดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาศักยภาพพระคิลาณีบุรุษฯ	1. ผู้สูงอายุได้รับการประเมินและคัดกรอง ADL อย่างน้อย 8,000,000 คน 2. ร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) 3. พื้นที่ต้นแบบชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์ อย่างน้อยจังหวัดละ 1 ชุมชน 4. ชมรมผู้สูงอายุด้านสุขภาพผ่านเกณฑ์ จำนวน 386 ชมรม 5. ร้อยละ 52 ของประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ 6. ร้อยละ 95 ของผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan 7. ร้อยละ 22 ของผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับการดูแลตาม Care plan มี ADL ดีขึ้น 8. ร้อยละ 20 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง มีการออกข้อบัญญัติและขับเคลื่อนการใช้ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ 9. ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการทันตสุขภาพตามจำเป็น จำนวน 800,000 คน 10. ผู้สูงอายุที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 11. ผู้สูงอายุได้รับการใส่ฟันทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก จำนวน 36,000 คน 12. ผู้สูงอายุได้รับการฝังรากฟันเทียมเพื่อรองรับฟันเทียมทั้งปากตามความจำเป็น จำนวน 3,600 คน 13. ร้อยละ 63 ของผู้สูงอายุมีพื้นที่ใช้งานอย่างน้อย 20 ชี 14. วัดส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 40 15. พระคิลาณีบุรุษฯครอบคลุมตำบลละ 1 รูป จำนวน 7,255 รูป

โครงการสำคัญ ปี 2566

(1) โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตาม แนวทางชะลอชรา ชีวยืนยาว ปี 2566

กิจกรรมสำคัญ

- 1 พัฒนาระบบการเฝ้าระวังและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ**
 - ขับเคลื่อนการดำเนินงานการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ร่วมกับภาคีเครือข่ายแบบบูรณาการ
 - พัฒนาศักยภาพ ทักษะบุคลากร ภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ภายใต้ 6 ประเด็นสำคัญ
 - สำรวจพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ผ่านระบบออนไลน์
 - ติดตาม และประเมินผล
 - พัฒนาระบบฐานข้อมูลแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)
- 2 สนับสนุนการสร้างความรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ (Health literacy)**
 - กำหนดกลไกการสร้างความรู้ด้านสุขภาพผู้สูงอายุในการดูแลตนเอง และป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้สูงอายุ
 - พัฒนานอภีความรู้ เพื่อสร้างความรู้ด้านสุขภาพผู้สูงอายุและเอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี ชะลอชรา ป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
 - จัดทำชุดความรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อชะลอวัย อาหารปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้สูงอายุ
- 3 ขับเคลื่อนดำเนินงาน Age - friendly Communities**
 - พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย และการบูรณาการในระดับพื้นที่
 - จัดทำ Clip VDO / Info graphic / หนังสือ การขับเคลื่อนนโยบาย Age – friendly Communities ตามแนวทางของ WHO
 - สื่อสารประชาสัมพันธ์ และสร้างกระแส
- 4 ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ**
 - มหกรรมสุขภาพ Age - friendly Communities และการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ

โครงการสำคัญ ปี 2566

(2) โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ (Long Term Care) แบบ New Normal

กิจกรรมสำคัญ

1 พัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ (Long Term Care)

- ประชุมวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาว (Long Term Care)
- พัฒนาศักยภาพและฝึกปฏิบัติภาคสนามหลักสูตร Care Manager (ทดแทน) (เจ้าหน้าที่สร./อปท.)
- พัฒนาศักยภาพและฝึกปฏิบัติภาคสนามหลักสูตร Caregiver (ทดแทน)
- พัฒนาฟื้นฟูศักยภาพและฝึกปฏิบัติภาคสนามตามหลักสูตร Care Manager และ Caregiver
- พัฒนาศักยภาพและฝึกปฏิบัติภาคสนามหลักสูตร Care Manager และ Caregiver ในเรือนจำ
- ขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานดูแลผู้ป่วยระยะท้ายแบบประคับประคอง (Palliative Care) ในชุมชน
- ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการดูแลล่วงหน้า (Advance Care Planning) ในชุมชน
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางในการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว
- ขับเคลื่อนการใช้งานระบบข้อมูลการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุผ่านระบบ Health Platform ร่วมกับภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่
- ติดตามประเมินผลระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ (LTC/PLC)

2 ขับเคลื่อนกฎหมาย และยกระดับการขับเคลื่อนมาตรฐาน หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

- ขับเคลื่อนการออกข้อบัญญัติและการใช้ประกาศ กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านของผู้รับบริการ พ.ศ.2564 ร่วมกับภาคีเครือข่าย
- พัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานการใช้ประกาศ กระทรวงสาธารณสุขฯ (ศอ./สสจ./อปท.)
- พัฒนาศักยภาพผู้ดำเนินกิจการ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ
- จัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ
- ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ

โครงการสำคัญ ปี 2566

(3) โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2566

กิจกรรมสำคัญ

- 1** **ขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเฝ้าระวังทันตสุขภาพในชุมชนและการจัดบริการให้เชื่อมต่อกัน**
 - พัฒนาระบบ/กลไกการเฝ้าระวังด้านทันตสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน (ชมรม/BBA/AI คัดกรองรอยโรคเสี่ยงมะเร็งช่องปาก)
 - ขับเคลื่อนการดำเนินการเฝ้าระวังเชื่อมกับระบบบริการสุขภาพช่องปากแบบไร้รอยต่อ
 - พัฒนารูปแบบบริการทันตสุขภาพเฉพาะกลุ่ม (พัฒนาคู่มือแนวทางการจัดบริการส่งเสริมป้องกันทางทันตกรรมในคลินิกผู้สูงอายุและพัฒนาจังหวัดต้นแบบจัดการสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก)
- 2** **พัฒนาช่องทางและการสื่อสารเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านทันตสุขภาพ เพื่อให้มีพฤติกรรมพึงประสงค์**
 - พัฒนาสื่อ/องค์ความรู้/แนวทาง/ช่องทาง การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ
 - ขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อสร้างความรอบรู้ในกลุ่มเป้าหมายและเครือข่าย
 - ประเมินสถานการณ์ความรู้และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทันตสุขภาพผู้สูงอายุ
- 3** **พัฒนาระบบฐานข้อมูล และการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ด้านทันตสุขภาพผู้สูงอายุ**
 - พัฒนาระบบข้อมูลการส่งเสริมป้องกัน ด้านทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ (ทดลองใช้งานชุดรหัสมาตรฐานด้านทันตกรรมในพื้นที่นำร่อง)
 - ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานด้านทันตสุขภาพ

โครงการสำคัญ ปี 2566

**(4) โครงการฟันเทียม รากฟันเทียมเฉลิม
พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
72 พรรษา 28 กรกฎาคม 2567**

กิจกรรมสำคัญ

1 พัฒนารูปแบบ กลไกการบริหารจัดการโครงการ

- พัฒนาระบบและกลไกการจัดบริการ (พัฒนาแนวทางและคู่มือ)
- พัฒนาฐานข้อมูลรองรับโครงการฟันเทียมพระราชทาน ฯ

2 ขยายกลไกการจัดบริการฟันเทียมและรากเทียม ในผู้สูงอายุ

- พัฒนาศักยภาพการจัดบริการสำหรับทันตบุคลากรทุกระดับ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการฟันเทียมและรากเทียม (แกลงข่าว/ประชาสัมพันธ์/พัฒนาแกนนำภาคประชาชน)

3 ติดตามผลการดำเนินงาน

- การติดตาม กำกับ การดำเนินงาน (เยี่ยมเสริมพลัง/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน)

โครงการสำคัญ ปี 2566

(5) โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนา สุขภาพ ปี 2566

กิจกรรมสำคัญ

1 จับเคลื่อนการดำเนินงานพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพะแบบบูรณาการ

- ยกระดับบทบาทของพระภิกษุสงฆ์ในการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพ ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ในระดับพื้นที่
- จัดทำคู่มือเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพในระดับพื้นที่
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนงานธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แบบบูรณาการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน วัดมั่นคง ชุมชนเป็นสุข

2 พัฒนาระบบข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระภิกษุสงฆ์

- พัฒนาศักยภาพและฝึกปฏิบัติ พระภิกษุสงฆ์ในการใช้งานระบบข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระภิกษุสงฆ์

3 จับเคลื่อนการดำเนินงานความรอบรู้ด้านสุขภาพ ของพระสงฆ์ สามเณร

- จัดทบทวนวรรณกรรม เก็บข้อมูล บันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์
- จัดทำ Clip VDO / Info graphic สื่อความรอบรู้ด้านสุขภาพของพระสงฆ์ และการพัฒนาสุขภาพะ
- จัดทำคู่มือความรอบรู้ด้านสุขภาพพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพะ

สรุปแนวทางการดำเนินงาน (Action plan)

ผู้สูงอายุ

กลุ่มติดสังคม

ส่วนกลาง

- พัฒนาระบบเทคโนโลยีและการใช้งานสารสนเทศ รองรับ การคัดกรองสุขภาพ การจัดทำ Wellness Plan และ พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์
- พัฒนารูปแบบบริการ องค์กรความรู้ คู่มือ/แนวทางการ ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ตาม ประเด็นปัญหาสำคัญของผู้สูงอายุ
- จับเคลื่อนรณรงค์ สื่อสาร ข้อมูลการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ
- พัฒนาศักยภาพ พื้นฟูองค์ความรู้บุคลากร/ภาคีเครือข่าย
- ผลักดันเชิงนโยบาย พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน Age - Friendly Communities
- จับเคลื่อนเครือข่ายการดำเนินงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุร่วมกับพื้นที่แบบบูรณาการ (ชี้แจง/ประเมิน/ถอด บทเรียน/เยี่ยมเสริมพลัง)

ส่วนภูมิภาค

- ถ่ายทอดนโยบาย จับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานในระดับพื้นที่
- สนับสนุนการนำระบบ/เทคโนโลยีสารสนเทศ Wellness Plan และ พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ไปประยุกต์ใช้กับศักยภาพของ ผู้สูงอายุตามบริบทพื้นที่
- ประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพ ผู้รับผิดชอบงาน/ภาคีเครือข่ายระดับเขต
- รณรงค์และส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม/นวัตกรรม เพื่อเพิ่มการ เข้าถึงสื่อการดูแลสุขภาพ ผ่านเครือข่ายภาคประชาชน
- สนับสนุนพื้นที่เพื่อดำเนินการตรวจสุขภาพช่องปากและให้บริการตาม ความจำเป็น
- สนับสนุนกิจกรรมการสร้างความรู้ด้านสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ
- จับเคลื่อนโครงการพันธมิตร รากพันเทียมเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนการดำเนินงาน รวบรวมข้อมูล ผลงานเชิงวิชาการ นวัตกรรม ในระดับพื้นที่
- จับเคลื่อนเครือข่ายการดำเนินงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุใน พื้นที่แบบบูรณาการ

สรุปแนวทางการดำเนินงาน (Action plan)

ผู้สูงอายุ

ที่มี **ภาวะพึ่งพิง**

(กลุ่มติดบ้าน ติดเตียง)

ส่วนกลาง

- ชี้แจงนโยบาย แนวทางการดำเนินงานให้กับผู้รับผิดชอบงาน และภาคีเครือข่ายทุกระดับที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน เทคโนโลยีเครื่องมือรองรับระบบข้อมูล การบริหารจัดการและการวิเคราะห์รายงานข้อมูล
- มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประชุมวิชาการระดับประเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และพัฒนาการดำเนินงาน/ขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่
- ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงกระบวนการในการดำเนินงานในปีต่อไป
- พัฒนาระบบการคืนข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่
- จัดทำนิยบและรวบรวมข้อมูลผลงานเชิงวิชาการ นวัตกรรม และบุคลากรต้นแบบในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุเผยแพร่ในเวทีระดับประเทศและต่างประเทศ

ส่วนภูมิภาค

- ถ่ายทอดนโยบาย ขับเคลื่อนการแนวทางการดำเนินงานในระดับจังหวัดและภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่
- ถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานร่วมกับหน่วยงานวิชาการและภาคีเครือข่ายระดับเขตสุขภาพ
- ประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานและภาคีเครือข่ายระดับเขตสุขภาพ
- ประเมิน กำกับ ติดตามนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับ จังหวัดและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- จัดเวทีถอดบทเรียนการดำเนินงานเพื่อรับฟังข้อเสนอแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการในระดับพื้นที่และเสนอเชิงนโยบายให้กับส่วนกลางในการพัฒนาระบบงานต่อไป
- จัดทำนิยบและรวบรวมข้อมูลผลงานเชิงวิชาการ นวัตกรรม และบุคลากรต้นแบบในสาขาต่างๆที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อเผยแพร่ในเวทีระดับเขตและจังหวัด

สรุปแนวทางการดำเนินงาน (Action plan)

กลุ่ม *พระสงฆ์* *สามเณร*

ส่วนกลาง

- พัฒนาแนวทางการอบรมพระภิกษุสามเณร (พระอสงว.) สำหรับการดูแลผู้สูงอายุ
- จัดเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ
- พัฒนาระบบข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระภิกษุสามเณร
- พัฒนารูปแบบการประเมินพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ สามเณร
- พัฒนาองค์ความรู้ สื่อ นวัตกรรมดูแล ส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสัมมนาวิชาการพระสงฆ์ กับการพัฒนาสุขภาพระดับประเทศ

ส่วนภูมิภาค

- อบรมพระภิกษุสามเณร (พระอสงว.)
- อบรมการใช้งานระบบข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระภิกษุสามเณร
- จัดเคลื่อนการดำเนินงานพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของพระสงฆ์ สามเณร
- สนับสนุนองค์ความรู้ สื่อ นวัตกรรมดูแล ส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ตามบริบทของพื้นที่
- ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา/ประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพผ่านเกณฑ์ ภายใต้ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ
- ติดตาม/ประเมิน/เยี่ยมเสริมพลัง/ถอดบทเรียนการดำเนินงานในระดับพื้นที่

- Cluster กลุ่มผู้สูงอายุ

Thank you

